

FRA HIMMERLAND TIL VERDENS CENTRUM

Et fantastisk liv begynder i Års eller rettere Sjøstrup

Kapitel 1

Den lille forhøjning skjulte en lavning, hvor sandet lå frit og indbød til leg. Naboens Ole var større end mig, selv om han var yngre. Jeg var godt fire år, men fuldstændig overbevist om, at man kunne bygge et kohus af kviste og sten i de helt rigtige størrelser og farver.

Undskyld traktoren og dyrene – Traktoren var en gammel aflagt sko nr 44 og dyrene var sten

Ole var en frisk fyr, dejlig at lege med, og han fandt altid på nye måder at lege på. De sagde, at han lignede sin far — den store, bredskuldrede mand, de kaldte Niels

Kjærsgård. Han var altid først med nye ideer, som dog ofte endte med det uforudsigelige.

Han havde en kæmpe stor blå traktor, en Ford, som han var meget stolt af. En dag kørte han fast i et vådt hul, og traktoren sad urokkeligt fast. Niels bandt reb om nogle træstammer og fastgjorde dem til baghjulene — og miraklet skete: traktoren kom fri af mudderet.

Min far sagde, at det var et sandt mirakel.

Nu opstod der noget fandmolotastisk – Niels Kjærsgård havde opfundet en kartoffel optager, der kunne spændes bag efter der blå Ford og vidunderet ville spare os for kolde våde efterårsdage i marken. Det var 5 arme med hænder for enden af hver arm, der kunne køre rundt og tage kartofler op.

Han fik lov til at demonstrere vidunderet ved Karl Madsen, en foregangslandmand.

Vi kom cyklende og så et utroligt syn. Maskinen lavede en halvrunding i jorden bag traktoren og de hurtigt omdrejende arme kastede jord, sten og kartofter langt over landevejen, indtil Karl Madsen fik standset projektet. Han fandt aldrig de flyvende kartofler.

En tid efter vores leg i sandgraven, kom nabo Olga rundt om hjørnet ved det gamle træ, lige dér hvor vejen skrånede ned mod vores lille gård, som jeg betragtede som mit rige.

Ja, sådan føltes det — for andre steder i byen var jeg bestemt ikke hersker.

Olga kom i fuld fart forbi tørvehuset og smed cyklen foran vandpumpen på gårdspladsen. Forpustet fortalte hun, at Niels Kjærsgårds Ole ikke var kommet ind til middagsmad klokken tolv, og nu var både Niels og konen blevet urolige. Hvor var Ole?

De fandt ham i en grøft tæt ved BorreMose-fæstningen — druknet.

Jeg savnede Ole. Han var den, der satte gang i fantasien. Ugen efter gik jeg derfor op til DET GRØNNE HUS, vores nærmeste nabo mod Sjøstrup.

Det Grønne Hus havde tretten børn. Man sagde, at der havde været atten, men de fem var aldrig blevet til noget — “noget skravl,” som Volle og SnatNiels sagde. De blev mine nye legekammerater.

Den bette smed nede ved hovedvejen A13, den store landevej, var noget ganske særligt. Han bankede jern til alt det, der gik i stykker på radrenseren, ploven og de andre maskiner.

Det var fascinerende at se den lille mand gå ind under en af de store Jyske heste, når der skulle skoes eller renses hove. Hans søn var også meget lille — “Bette Røv” kaldte forældrene ham — men han kunne noget helt særligt: han kunne ryge.

Vi fik lov at tage gamle knækkede skovleskafter med en afrunding. Vi borede et hul i dem, fandt en hyllegren og rensede marven ud med ståltråd. Så borede vi et mindre hul i siden, hvor grenstumpen passede i. Vips — to piber. Bette Røv gik hen til smeden og bad om en stopper, og gud fri mig — han fik to. Vi hostede os

igennem bag de meterhøje brændenælder, der gav læ for både vind og indsyn.

Vi havde planlagt at lave et bål af gammelt, tørt græs ved Binderup Å.

Jeg mente, at jeg sagtens kunne håndtere en æske tændstikker, mens far og mor sov til middag.

Det var mest for at vise, at jeg kunne noget særligt. Alt gik godt, indtil jeg var på vej ud af gårdspladsen. Mor kaldte fra køkkendøren: "Hvor skal du hen?" Jeg blev fuldstændig lamslået, faldt af cyklen med vilje, og tændstikæskan blev liggende på jorden.

Efter en ulidelig pause — hun havde luret mig — sagde hun bare: “Pas nu på ikke at komme galt afsted.”

Bette Røv ventede udenfor smedjen. Vi rundede A13 og gik forbi manden med den smukkeste have, som jeg også engang ville have. Huset lå på en sydskråning ned mod åen, hvor jeg plejede at fiske. Et fantastisk sted med blomster i alle farver.

Men vi havde andre planer den dag.

Vi samlede vissent græs i tre store bunker ved åbredden.

Øjeblikket kom. Bette Røv strøg en tændstik — den gik ud. Han tændte en ny, skubbede den første antændte

bunke ud i åen, og det store bål flød mod syd i rasende fart. Vi kunne ikke følge med. Bette Røv mente, at der var store chancer for en kæmpebrand, med brandbil og politi og det hele.

Og ganske rigtigt: brandbilen rundede A13-krydset og forsvandt mod Store Binderup.

Vi hastede tilbage til smedjen efter cyklerne og spurtede efter brandbilen, der for længst var væk.

Bette Røv mente, at vi måtte videre til stedet ved Skat skoven, hvor åen løber under A13. Han var sikker på, at skoven stod i flammer, og at vi ville ende i fængsel på vand og rugbrød.

Da vi kom forbi købmanden i Store Binderup, kunne vi med rædsel se tykke røgskyer. Vi cyklede ned til en stor gård, der stod i lys lue.

En mærkelig hændelse udspillede sig:

Gårdmanden stod midt på gårdspladsen og råbte ordrer til højre og venstre, stærkt ophidset. Pludselig røg hans gebis ud af munden og landede i en nylagt, blød kolort. Der var ingen tid at spille — han samlede det op, satte det i munden igen og fortsatte råberiet, som om intet var hændt.

Bette Røv og jeg vendte tilbage til smedjen, klar til nye oplevelser.

Frits Skov 2026

